

OBSAH

Předmluva	11
I. OBECNÁ ČÁST	13
1. Základní principy vzniku infekce	15
1.1. Jaká je mikrobiální flóra lidského těla?	15
1.2. Vznik infekčního onemocnění	17
1.3. Zdroj nákazy	19
1.4. Přenos infekce	19
1.5. Formy infekčních onemocnění a některé významné faktory ovlivňující jejich průběh	20
1.5.1. Teplota	24
1.5.2. Význam věku a výživy	25
1.5.3. Gravidita a infekční nemoci	26
1.6. Vrozená a získaná imunita	26
1.7. Dutina ústní a zubní infekce	27
2. Diagnostika infekčních nemocí	31
2.1. Laboratorní diagnostika	31
2.1.1. Mikrobiologická diagnostika	31
2.1.2. Virologická diagnostika	32
2.1.3. Parazitologická diagnostika	32
2.1.4. Klasické sérologické metody	33
2.1.5. Imunologická vyšetření	33
2.1.6. Kožní testy	33
3. Hodnocení aktivity infekčního onemocnění	34
4. Vyšetření mozkomíšního moku	35
5. Aktivní a pasivní imunizace	38
5.1. Očkovací kalendář – pravidelné očkování v ČR	39
5.2. Nejčastější očkování cestovatelů	43
5.3. Pasivní imunizace	43
5.4. Záruky správného očkování	44
5.5. Nežádoucí reakce po očkování	44
6. Nozokomiální infekce	46
7. Antimikrobiální léčba	47
7.1. Peniciliny	48

7.2. Cefalosporiny	52
7.3. Aminoglykosidová antibiotika	54
7.4. Makrolidy	55
7.5. Tetracykliny	55
7.6. Chloramfenikol a thiamfenikol	56
7.7. Beta-laktamová antibiotika	57
7.8. Peptidová antibiotika	57
7.9. Antimykotika, azolová antibiotika a beta-laktamové inhibitory.....	58
7.10. Rifamyciny	60
7.11. Linkosamidy	61
7.12. Nitroimidazoly a nitrothiazoly	61
7.13. Chinolony a fluorochinolony	62
7.14. Sulfonamidy a kotrimoxazol	62
7.15. Virostatika	63
8. Chemoprofylaxe	65
9. Imunoterapie a imunomodulace	66
10. Infekční nemoci jako choroby z povolání	67
11. Je nutné hlášení a izolace infekčních nemocí?	68
11.1. Provoz infekčních oddělení	68
II. SPECIÁLNÍ ČÁST	71
12. Bakteriální nemoci (infekce grampozitivními koky)	73
12.1. Stafylokokové nákazy	73
12.1.1. Primární a sekundární pneumonie	74
12.1.2. Syndrom toxického šoku	74
12.1.3. Infekční endokarditida	75
12.2. Streptokokové nákazy	77
12.2.1. Streptokoková faryngitida a angina	78
12.2.2. Spála	78
12.2.3. Růže	80
12.2.4. Impetigo a celulitida	80
12.2.5. Infekce streptokoky skupiny B	81
12.2.6. Postinfekční následky po streptokokových infekcích	82
12.2.7. Profylaxe u streptokokových infekcí	83
12.3. Pneumokokové nákazy	83
12.3.1. Pneumonie, klasifikace	84
12.3.2. Pneumokokové meningitidy	85
12.4. Enterokokové infekce	85
12.5. Infekce grampozitivními bacily	86
12.5.1. Záškrť	86
12.5.2. Nediferická korynebakteria u imunodeficitních osob	87
12.6. Listerióza	88
12.7. Červenka	89
12.8. Antrax	89
12.8.1. Další druhy rodu Bacillus u imunodeficitních osob	89
12.9. Infekce gramnegativními koky	90
12.9.1. Meningokokové infekce	90
12.9.2. Meningokoková akutní bakteriémie	92
12.9.3. Meningokoková meningitida	93

12.9.4. Kapavka	97
12.9.5. Infekce <i>Branhamella catarrhalis</i>	97
12.10. Infekce gramnegativními bacily (<i>Enterobacteriaceae</i>)	98
12.10.1. Infekce vyvolané <i>Escherichia coli</i>	98
12.10.1.2. Průjmy cestovatelů	99
12.10.1.3. Novorozenecké sepse a meningitidy	102
12.10.1.4. Infekce <i>Escherichia coli</i> u větších dětí a dospělých	104
12.11. Salmonelové infekce	104
12.11.1. Břišní tyfus	104
12.11.1.1. Bacilosníčství <i>Salmonella typhi</i>	106
12.11.2. Paratyfy A, B, C	106
12.11.3. Netyfové salmonelové infekce	107
12.12. Infekce vyvolané <i>Yersinia</i> spp.	108
12.12.1. Mor	108
12.12.2. <i>Yersinia enterocolitica</i>	109
12.12.3. Pseudotuberkulóza	110
12.13. Bacilární úplavice	110
12.14. Infekce vyvolané skupinou <i>Proteus</i> – <i>Morganella</i> – <i>Providencia</i>	111
12.15. Infekce vyvolané skupinou <i>Klebsiella</i> – <i>Enterobacter</i> – <i>Serratia</i>	112
12.16. Cholera	113
12.16.1. <i>Vibrio cholerae</i> non-01	114
12.17. <i>Kampylobakterové</i> infekce	115
12.18. Infekce <i>Helicobacter pylori</i>	116
12.19. Infekce způsobené <i>Haemophilus influenzae</i>	116
12.19.1. Netyvizovatelné <i>Haemophilus influenzae</i> spp.	117
12.19.2. Měkký vřed	118
12.20. Pasteurelóza	119
12.20.1. Tularémie	119
12.21. Černý kašel	120
12.21.1. Parapertuse	122
12.22. Infekce vyvolané brucelami	122
12.23. Infekce způsobené pseudomonádami	124
12.23.1. Vozhřivka	125
12.23.2. Melidióza	126
12.24. Legionářská nemoc	126
12.24.1. Pontiacká horečka	127
12.25. Infekce vyvolané spirochetami	127
12.25.1. Leptosirové infekce	128
12.25.1.1. Žňová horečka	129
12.25.1.2. Weilova nemoc	129
12.25.2. Lymbská borrelióza	130
12.25.2.1. Návratný tyfus	133
12.25.2.2. Plautova-Vincentova angína	133
12.25.3. Syfilis	134
12.26. Anaerobní infekce	135
12.26.1. Klostridiové infekce měkkých tkání	136
12.26.2. Tetanus	138
12.27. Mykobakteriové infekce	139
12.27.1. Tuberkulóza	139
12.27.1.1. Tuberkulózní meningitida	141
12.27.2. Atypická mykobakteria	141
12.27.3. Malomocenství, lepra	141
12.28. Infekce vyvolané <i>Rickettsia</i> spp.	142
12.28.1. Q-horečka	143
12.28.2. Epidemický, návratný a skvrnitý tyfus	143

12.28.3. Myší tyfus (endemický)	144
12.28.4. Horečka Skalistých hor	144
12.28.5. Rickettsiové neštovice	144
12.28.6. Rickettsiová onemocnění u mezinárodních cestovatelů	145
12.29. Infekce vyvolané bartonelami	146
12.30. Infekce způsobené Ehrlichia canis	146
12.31. Otravy z potravin způsobené bakteriálními toxiny (alimentární intoxikace)	147
12.31.1. Stafylokoková enterotoxikóza	148
12.31.2. Střevní projevy Clostridium perfringens a Cl. difficile	149
12.31.3. Botulismus	149
12.32. Nemoc z kočičího škrábnutí	151
12.33. Infekce vyvolané chlamydiemi	152
12.33.1. Endemický trachom	152
12.33.2. Psitakóza, ornitóza	152
12.33.3. Chlamydiové pneumonie	152
12.34. Aktinomykóza	153
12.35. Nokardiové infekce	154
12.36. Mykoplazmové a ureaplazmové infekce	154
13. Syndrom Kawasaki	156
14. Infekce indukované léčbou kortikosteroidy a imunosupresivní terapií	157
15. Virové nemoci	161
15.1. Infekce DNA viry	162
15.1.1. Adenovirové infekce	163
15.2. Koronaviry	164
15.3. Rinovirové infekce	165
15.4. Dětské infekce způsobené paramyxoviry	165
15.5. Replikace RNA virů	165
15.5.1. Nákazy vyvolané RS-viry	166
15.5.2. Spalničky	166
15.5.3. Parainfluenzové viry	168
15.5.4. Epidemická parotitida	168
15.5.5. Zarděnky	170
15.6. Chřipka	170
15.7. Gastroenterální viry	172
15.7.1. Rotavirové průjmy	172
15.7.1.1. Adenovirové průjmy	173
15.7.2. Norwalk virové průjmy	173
15.8. Parvovirové infekce	173
15.8.1. Erythema infectiosum	174
15.8.2. Aplastická krize	174
15.9. Poxvirové infekce	175
15.9.1. Variola	175
15.9.2. Molluscum contagiosum	175
15.10. Poliomyelitida a ostatní enterovirové infekce	176
15.10.1. Dětská obrna	176
15.10.2. Systémové infekce způsobené enteroviry kromě poliovirů	177
15.10.2.1. Kožní a slizniční projevy	178
15.10.2.2. Epidemická pleurodynie	178
15.10.2.3. Syndromy způsobené coxsackiemi, echoviry a enteroviry 70 a 71	179
15.11. Lidské infekce způsobené herpetickými viry	180
15.11.1. Herpes simplex virus 1, 2	181
15.11.2. Plané neštovice	182

15.11.2.1. Herpes zoster (pásový opar)	183
15.11.3. Cytomegalovirové infekce	184
15.11.3.1. Kongenitální infekce	184
15.11.3.2. Cytomegalovirová mononukleóza	185
15.11.4. Virus Epstein-Barrův	186
15.11.4.1. Infekční mononukleóza	186
15.11.4.2. Burkittův lymfom	187
15.11.4.3. Nazofaryngeální karcinom	188
15.11.5. Exanthema subitum	188
15.11.6. Další herpetické viry	188
15.12. Virové hepatitidy	189
15.12.1. Virová hepatitida typu A	191
15.12.2. Virová hepatitida typu B	192
15.12.2.1. Perinatální infekce	194
15.12.3. Virová hepatitida typu delta	196
15.12.4. Virová hepatitida typu C	196
15.12.5. Virová hepatitida typu E	197
15.12.6. Virová hepatitida typu F	197
15.12.7. Virová hepatitida typu G	197
15.13. Vzteklina	197
15.14. AIDS	199
15.15. Arbovirové infekce	205
15.15.1. Středoevropská klíšová encefalitida	207
15.16. Žlutá zimnice	209
15.17. Dengue	209
15.18. Exotické a nebezpečné infekce vyvolané filoviry a arenaviry	210
15.18.1. Marburská nemoc a horečka Ebola	211
15.18.2. Arenavirové infekce	211
15.18.3. Lymfocytární choriomeningitida	212
15.19. Postinfekční a postimunizační encefalomyelitidy	212
15.20. Guillainův-Barrého syndrom	214
15.21. Chronický únavový syndrom	214
15.22. Reyeův syndrom	214
15.23. Pomalé virové infekce	215
15.23.1. Subakutní sklerotizující panencefalitida	215
15.23.2. Progresivní multifokální leukoencefalopatie	215
15.23.3. Creutzfeldtova-Jakobova nemoc	216
15.23.4. Kuru	216
15.23.5. Spongiformní encefalopatie zvířat	217
15.23.5.1. Bovinní spongiformní encefalopatie	217
16. Mykózy	218
16.1. Orofaryngeální kandidóza	219
16.2. Aspergilóza	219
16.3. Kryptokokóza	220
16.4. Plicní mykózy	220
17. Parazitární nemoci	222
17.1. Nemoci vyvolané prvky (protozoózy)	222
17.1.1. Amébióza	222
17.1.2. Náhodné nákazy volně žijícími měňavkami	224
17.1.3. Naeglerióza	224
17.1.4. Akantamébióza	224
17.1.4.1. Amébová keratitida	225
17.1.5. Giardióza	225

17.1.6. Trichomonóza	225 5
17.1.7. Babesióza	226 5
17.1.8. Balantidióza	226 5
17.1.9. Kryptosporidióza	227 7
17.1.10. Izosporóza	227 7
17.1.11. Mikrosporidióza	227 7
17.1.12. Toxoplasmóza	228 3
17.1.13. Malárie	229 9
17.1.14. Trypanosomóza	231 1
17.1.14.1. Africká trypanosomóza (spavá nemoc)	231 1
17.1.14.2. Americká trypanosomóza (Chagasova nemoc)	233 3
17.1.15. Leishmanióza	234 4
17.1.15.1. Viscelární leishmanióza – kala azar	234 4
17.2. Pneumocystóza	229 9
17.3. Helmintózy	235 5
17.3.1. Schistosomóza	235 5
17.3.2. Cerkáriové dermatitidy	235 5
17.3.3. Fasciolóza	236 6
17.3.4. Paragonimóza	236 6
17.4. Taenióza (tasemnice).....	236 6
17.5. Askarióza (hlístice).....	237 7
17.6. Enterobióza	237 7
17.7. Trichurióza	238 8
17.8. Larvální toxokaróza	238 8
17.9. Filarióza	239 9
17.10. Drakunkulóza	240 0
17.11. Trichinelóza	240 0
18. Nemoci způsobené parazitickými členovci	242 2
18.1. Svrab	242 2
18.2. Pečťkulóza	243 3
18.3. Napadení blechami	243 3
Seznam tabulek	245 5
Výběr z literatury	247 7
Seznam použitých zkratk	249 9
Rejstřík	251 1